

Luka Debevec Mayer
 Trikrat najboljši operni
 pevec Argentine

Ivan Kramberger
 Sin dobrega človeka
 iz Negove

Prisluškovalna afera
 Borut Trekman o Erjavčevih
 pekih na MZZ

9 771855 369901

27. julij 2015 | št. 30 | letnik 8 | 2,90 € | 37,50 HRK

REPORTER

www.reporter.si

Matija Bradač
 Eurotek Trebnje

100 NAJVEČJH TOVORNJAKARJEV

Kdo so bogati lastniki slovenskih transportnih podjetij

100 največjih slovenskih tovornjakarjev

JOŽE BIŠČAK
joze.biscak@reporter.si

foto: PRIMOŽ LAVRE IN ARHIV REPORTERJA

Motorne jahte in jadrnice, zavidanja vredne hiše z visoko ograjenimi dvorišči, športni vozni park osebnih avtomobilov, nakazila in računi v davčnih oazah, lastna športna društva in smučarski klubi, to so samo nekatere zunanje značilnosti šefov podjetij, ki se ukvarjajo s cestnim prevozom blaga. Tako pomembna panoga (če bi se ustavila, bi zastala celotna trgovina, zmanjkalo bi dobrin) je donosna za (velike) lastnike, saj je pomembna ekonomija obsega, ker je dodana vrednost krepko pod slovenskim povprečjem.

V Sloveniji je po podatkih ministrstva za infrastrukturo izdanih 5.593 licenc za opravljanje prevozov blaga. V povprečju je na slovenskem avtocestnem križu vsak dan med 6.200 in 7.000 domačih in tujih tovornih vozil, samo slovenski avtoprevozniki pa vsak dan prepeljejo v povprečju 203 tisoč ton blaga in opravijo 44 milijonov tonskih kilometrov. Največji med njimi je trebanjski Eurotek, ki je imel lani za 26,7 milijona evrov čistih prihodkov in slab milijon evrov izgube.

Bradač v Euroteku

»Imamo 200 tovornjakov in 210 voznikov. Vozila prevozijo povprečno 120.000 kilometrov letno in opravijo povprečno 120 nakladov letno,« pove Michel Kuren, vodja prodaje v Euroteku, ki ga je leta 1995 ustanovil Branko Matjaš, letos marca pa je dobil novega večinskega lastnika, novomeško varnostno podjetje Protekt Dolenjska, ki ga po Ekosu obvladuje Matija Bradač. Gre za enega vodilnih v nekdanjem podjetju za varovanje G7, ki je zdaj v stečaju, mediji pa so ga povezovali tudi z nečednimi posli in gospodarskim kriminalom v novomeški Komunali, ko je bil v dolenski prestolnici župan Boštjan Kovačič, član LDS.

Eurotek ima 6,66 milijona evrov osnovnega kapitala in 16,2 milijona evrov kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti. Po podatkih letnega poročila je povprečna bruto plača v podjetju znašala 1.362 evrov, direktor (vključno z regresom in drugim) je lani dobil 75.774 evrov bruto. Večino prihodkov (60 odstotkov) ustvarijo na tujih trgih, vozijo v glavnem po državah Evropske unije (Francija, Nemčija, Beneluks, Španija, Češka, Slovaška, Slovenija in Hrvaška). Veliko delajo za Revoz, saj prevažajo Renaultove avtomobile.

TOP 10 globalnih špediterjev po bruto prihodkih v letu 2013 (v mrd EUR)

DHL		28,96
Kuehne + Nagel		20,81
DB Schenker		18,18
Nippon Express		15,95
C.H. Robinson		11,75
Ceva Logistic		7,84
DSV A/S		7,51
Sinotrans		7,13
Panalpina		6,72
SDV		6,69

VIR: Armstrong & Associates

Dvajset največjih slovenskih podjetij za prevoz tovora je imelo lani nekaj manj kot 300 milijonov evrov prihodkov in samo 8,62 milijona evrov čistega dobička.

Nelojalna konkurenca

V primerjavi z globalnimi špediterji je Eurotek pravi palček. Največji trije (DHL, Kuehne+Nagel in DB Schenker) imajo tisočkrat večje prihodke, število zaposlenih se meri v več deset tisočih. Pri prevozu tovora, kjer je dodana vrednost v primerjavi z drugimi panogami (energetika, informatika) zelo nizka, je pomembna ekonomija obsega, zato se podjetja združujejo in tako znižujejo stroške. V Sloveniji tega še ni opaziti; prvih dvajset podjetij ima več kot deset milijonov evrov prometa, skupaj 1.887 zaposlenih ustvari nekaj manj kot 300 milijonov evrov prihodkov in samo 8,62 milijona evrov dobička. Na ministrstvu za infrastrukturo menijo, da je k temu pripomogla velika konkurenca v notranjem in mednarodnem prometu, ki avto-prevoznikom skoraj onemogoča preživetje. Ekonomska cena za prevožen kilometer je okoli 1,3 evra, cene na trgu pa se gibajo med 0,8 do 1,1 evra na prevožen kilometer. Težava je tudi »nelojalna konkurenca med samimi

avtoprevozniki zaradi zelo nizkih cen storitev po eni strani in nespoštovanja zakonskih pravil na drugi strani,« trdijo na ministrstvu.

»Nelojalna konkurenca ni težava sama po sebi,« se ne strinja povsem Sašo Lehpamer, direktor Frikusa, enega večjih slovenskih prevoznikov, ki je v lasti avstrijske družbe Frikus Friedrich Kraftwagentransport und Speditionen, s prevozništvom se ukvarja že od leta 1928. Po Lehpamerjevo je v EU pač svobodni trg in vsak prevoznik ponudi ceno, s katero meni, da lahko preživi. »Težava je lahko le nelojalna konkurenca, ki jo omogočajo državne ustanove, ker zakonodaja ni jasno opredeljena, omogoča različno obrazložitev, zato zakon nazadnje vendarle ni za vse enak,« pravi Lehpamer. Po njegovem so majhni prevozniki dobrodošli, saj lahko kot podprevozniki ponudijo cene, ki jih večji prevozniki ne morejo. Frikus ima 65 tovornjakov, 72 voznikov, ki bodo letos naredili okoli osem milijonov kilometrov. Lani so imeli 13,4 milijona evrov prihodkov, po-

Marca letos je 76-odstotni delež Euroteka kupila družba Protekt Dolenjska, ki jo po družbi Ekos obvladuje Matija Brađač.

dobno kot Eurotek je tudi Frikus imel izgubo (0,38 milijona evrov).

Med najbogatejšimi Slovenci

Vsaj kar zadeva dobiček, je najbolj uspešen prevoznik Lado Kastelec Avtotransporti. Lani je imel 23,5 milijona evrov celotnih prihodkov (to ga je uvrstilo na drugo mesto med cestnimi prevozniki blaga) in 1,31 milijona evrov dobička. Ob tem, da je bilančni dobiček znašal 12,4 milijona evrov. Revija

ime podjetja	kraj	celotni prihodki 2014 (v €)	čisti dobiček/ izguba 2014 (v €)	št. zaposlenih
1 EUROTEK d.o.o.	Trebnje	27,133,285	-973,225	248
2 AVTOTRANSPORTI KASTELEC KASTELEC LADO S.P.	Grosuplje	23,536,129	1,312,777	139
3 JURČIČ & CO., d.o.o.	Šenčur	17,610,046	699,895	150
4 T.L. SIRK d.o.o.	Ljubljana	17,297,359	406,013	106
5 GATIS d.o.o.	Šempeter pri Gorici	15,415,858	54,86	51
6 PETRANS d.o.o.	Ljubljana	15,116,365	1,103,903	74
7 KOBAL DUŠAN s.p.	Ljubljana	15,023,570	544,272	107
8 GEFCO d.o.o.	Koper	14,895,617	-156,735	21
9 KO-TRANS d.o.o.	Gorišnica	14,736,328	1,008,563	108
10 GLOBUS d.o.o.	Metlika	14,440,958	331,42	106
11 FRIKUS d.o.o.	Koper	13,391,942	-384,549	82
12 ŠPEDIČIJA GOJA d.o.o.	Ptuj	13,018,221	179,879	85
13 PLOJ d.o.o.	Maribor	12,754,090	646,125	33
14 PETEK TRANSPORT d.o.o.	Ribnica	12,736,849	629,665	101
15 GLOBAL SISTEM d.o.o.	Ljubljana	12,705,830	362,253	101
16 SIGR d.o.o.	Jesenice	12,305,415	29,199	17
17 BRUS d.o.o.	Godovič	11,614,814	1,068,970	98
18 PFEIFER d.o.o.	Nazarje	11,569,386	891,21	75
19 DANIEL FIJAVŽ S.P.	Stranice	11,544,797	531,485	86
20 TNT Express Worldwide, d.o.o.	Ljubljana	10,506,579	349,432	99
21 PREVOZNIŠTVO KLAUT d.o.o.	Šempeter pri Gorici	8,934,866	591,808	54
22 AVTOTRANSPORT KOVAČIČ d.o.o.	Trebnje	8,927,092	104,838	37
23 HABJAN TRANSPORT d.o.o.	Škofja Loka	8,416,195	489,95	45
24 KLEMEN TRANSPORT, KLEMEN PIŠKUR S.P.	Mengeš	8,303,181	494,09	64
25 OMAHEN-TRANSPORT d.o.o.	Šmartno pri Litiji	8,118,474	709,652	46
26 ŽIHER d.o.o.	Gorišnica	8,083,402	73,870	35
27 KOPTRANS d.o.o.	Koper	7,926,488	112,594	6
28 DAKA, d.o.o.	Podčetrtek	7,552,000	-25,702	15
29 FORBIZ d.o.o.	Sela pri Šmarju	7,530,827	542,770	44
30 BRANKO KOLENC, S.P.	Celje	7,500,767	107,779	25
31 FRIGOTRANSPORT PIŠEK & HSF d.o.o.	Celje	7,464,991	394,798	49
32 TIGAR, d.o.o.	Ljubljana	7,295,781	472,323	61
33 AVTOPREVOZNIŠTVO VINKO NASTRAN S.P.	Šenčur	7,051,336	160,921	48
34 URDIH TRANSPORT d.o.o.	Šempeter pri Gorici	6,928,656	312,305	61
35 CAT LOGISTIC, d.o.o.	Koper	6,895,250	461,056	39
36 INTERLINE d.o.o.	Škofja Loka	6,811,549	16,983	4
37 LESTRANS d.o.o.	Stari trg pri Ložu	6,756,909	297,598	22
38 AVTOTRANSPORTI ZUPANČIČ d.o.o.	Novo mesto	6,741,585	492,051	39
39 FIJAVŽ d.o.o.	Slovenske Konjice	6,696,743	618,424	45
40 HOEDLMAYR d.o.o.	Logatec	6,688,035	-236,786	44
41 DACAR d.o.o.	Mavčiče	6,669,794	354,555	41
42 TRAMPER d.o.o.	Ilirska Bistrica	6,625,898	82,846	54
43 DVORNIK d.o.o.	Slovenj Gradec	6,450,969	689,116	63
44 KS LOGISTIK d.o.o.	Lesično	6,375,060	146,806	75
45 JERMAN d.o.o.	Vodice	6,355,827	409,294	58
46 SILTONI d.o.o.	Ajdovščina	6,308,351	298,068	48
47 DARK TRANS d.o.o.	Koper	6,230,697	397,268	46
48 MAKŠE d.o.o.	Ljubljana	6,192,305	608,348	48
49 UNIVERZALNA LOGISTIKA d.o.o.	Medvode	6,136,182	2,398	58
50 TOPP d.o.o.	Šentvid pri Stični	6,129,948	474,141	45

Dark Trans, eno večjih prevoznikiških podjetij v Kopru, ki večinoma vozi iz Luke Koper, je v lasti Darinke Vuković, ki živi na Pradah nad Koprom. Na podjetje je pisana tudi jahta Elen, model squadron 42 (slika jahte je simbolična slika modela družbe Fairline Boats Ltd).

Eurotek iz Trebnjega je največje slovensko podjetje za cestni prevoz blaga. Imajo 200 tovornjakov in 210 voznikov.

Manager ga je lani uvrstila na lestvico najbogatejših Slovencev: njegovo premoženje so ocenili na 13,8 milijona evrov, kot edini samostojni podjetnik na lestvici je bil uvrščen na 91. mesto. Javnosti je postal bolj znan pred leti, ko je urad za preprečevanje pranja denarja poročal o njegovih transakcijah v davčno oazo, in sicer v Limassol na Ciper.

Tretje na lestvici je podjetje Jurčič & Co, ki je v lasti Valentina Jurčiča, sedež pa ima v Šenčurju. Lani je imel 17,6 milijona evrov

Družba Jurčič & Co., ki je v lasti Valentina Jurčiča, zaposluje 150 ljudi, lani je imela 17,6 milijona evrov prihodkov.

prihodkov in 0,7 milijona evrov čistega dobička. Zaposluje okoli 150 ljudi, družba je lani dogradila skladiščni center za zbiranje in pretovor blaga ter objekt za nastanitev voznikov, v kar je investirala 1,16 milijona evrov. Zakonca Martina in Valentin Jurčič sta začela prevažati blago v mednarodnem cestnem prometu v letu 1992, kasneje sta dejavnost razširila na servisiranje in vzdrževanje vozil ter posredovanje prevozov drugim. Iz družinskega podjetja je v skoraj četrto stoletje zraslo uspešno podjetje. Direktor je Valentin, ki si je za plačo lani izplačal 28.275,09 evra bruto, njegov pomočnik Roman Dolenc pa je prejel slab tisočak manj.

Avtotransporti so drugo največje slovensko podjetje za prevoz blaga. Lastnik je Lado Kastelec, ki je bil lani uvrščen na lestvico najbogatejših Slovencev.

Habjan Transport, ki je v lasti Andreja in Dragice Habjan, spada med večje gorenjske avtoprevoznike. Družina živi v vili v Zmincu, podjetje je lani imelo 8,4 milijona evrov prihodkov in minimalni dobiček.

Lani po cestah prepeljali 74 milijonov ton

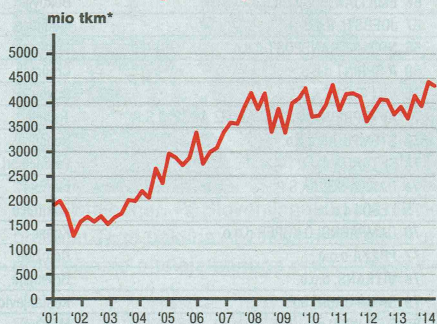
Lani so tovorna vozila, registrirana v Sloveniji, v cestnem blagovnem prevozu prepeljala 74 milijonov ton blaga; 51 milijonov ton v notranjem in 23 milijonov ton v mednarodnem prevozu. To je 19 odstotkov več prepeljanega blaga v notranjem prometu kot leta 2013 in tri odstotke več v mednarodnem prometu. Podatki, izraženi v tonskih kilometrih, kažejo, da je bilo v letu 2014 v notranjem prevozu opravljenih skoraj dve milijardi tonskih kilometrov ali devet odstotkov več kot predlani, v mednarodnem prevozu pa skoraj toliko kot pred letom dni; 14 milijard tonskih kilometrov.

V notranjem prevozu je bilo prepeljanega 68 odstotkov vsega blaga in opravljenih 13 odstotkov vseh tonskih kilometrov. V mednarodnem prevozu je bilo prepeljanega 32 odstotkov vsega blaga in opravljenih 87 odstotkov vseh tonskih kilometrov.

Med blagom, prepeljanim v letu 2014, je bilo največ blaga iz blagovnih skupin rude in kamnine (33 odstotkov) ter kmetijski, gozdarski in ribiški proizvodi (13 odstotkov). Delež blaga glede na druge blagovne skupine pa posamezno ni bil višji od deset odstotkov. V mednarodnem prevozu je bilo največ blaga prepeljanega med Slovenijo in sosednjima državama, Italijo in Avstrijo. Tovorna motorna vozila, registrirana v Sloveniji, so iz tujine v Slovenijo prepeljala skoraj sedem milijonov ton blaga. Največ, skoraj tretjina tega blaga je bilo naloženega v Italiji, skoraj četrtina v Avstriji, 14 odstotkov v Nemčiji, deset odstotkov na Hrvaškem in šest od-

stotkov na Madžarskem. V nasprotni smeri (iz Slovenije v tujino) so ta vozila prepeljala osem milijonov ton blaga: skoraj 38 odstotkov v Italijo, 22 odstotkov v Avstrijo in 14 odstotkov v Nemčijo.

Cestni blagovni prevoz

*Tonski kilometer (tkm) predstavlja prevoz ene tone blaga na razdalji enega kilometra

VIR: Statistični urad RS

Cestni prevoz blaga v letu 2014 (v % prevoženega blaga v tonah)

* Tuje prevozniki podjetje izvaja prevoz znotraj Slovenije

VIR: Statistični urad RS

Slovenski avtoprevozniki vsak dan prepeljejo v povprečju 203 tisoč ton blaga in opravijo 44 milijonov tonskih kilometrov.

Eden večjih gorenjskih avtoprevoznikov je družba Ažman iz Lesca. Lastnika sta Franc Ažman, ki živi v Lescah, in Klemen Ažman, ki živi v Gozdu Martuljku (na sliki).

Več kot 17 milijonov evrov prihodkov ima tudi družba T. L. Sirk iz Ljubljane. Lastnik je Andrej Sirk, podjetje je zraslo iz Prevoznništva Sirk, ki ga je kot samostojni podjetnik leta 1996 ustanovil Andrejev oče. Lani je imel 0,4 milijona evrov dobička. Več kot 15 milijonov evrov prihodkov imajo še: Gatis iz Šempetra pri Gorici, Petrans iz Ljubljane in samostojni podjetnik Dušan Kobal, prav tako iz prestolnice. Med prvo deseterico je še podjetje Gefco iz Kopra, ki ga vodi Rusinja Olga Danylyuk in je v 75-odstotni lasti RZD (Ruske železnice). Lani je 21 zaposlenih ustvarilo 0,16 milijona evrov izgube.

Jahta Dark Transa

Med zanimivimi podjetji, ki so malo nižje na lestvici, je treba omeniti še dva. Prvo je Dark Trans iz Kopra, ki je v lasti Darinke Vuković. Živi v hiši na Pradah nad Koprom, njeni tovarnjaki največ vozijo iz Luke Koper, Dark Trans je med prvo peterico največjih koprskih podjetij za prevoz blaga. Imajo 16,63

metra dolgo in 4,22 metra široko motorno jahto angleškega proizvajalca Fairline Boats Ltd, model squadron 42. Jahti so dali ime Elen, te dni pa jo videvajo ob obalah Istre. Dark Trans je imel lani 6,23 milijona evrov prihodkov in 0,4 milijona evrov dobička.

Podjetje Dvornik iz Slovenj Gradca je med največjimi na Koroškem. Lani je imelo 6,45 milijona evrov prihodkov in skoraj 0,7 milijona evrov čistega dobička. Je v lasti Matjaža in Mladena Dvornika. Družba ima

ime podjetja	kraj	celotni prihodki 2014 (v €)	čisti dobiček/ izguba 2014 (v €)	št. zaposlenih
51 TRAIK d.d.	Ivančna Gorica	6.121.530	23.329	60
52 SEČNIK TRANSPORT d.o.o.	Škofja Loka	6.091.232	489,93	49
53 PREVOZI MAČEK, d.o.o.	Grobelno	5.902.279	227.064	8
54 BELLO d.o.o.	Straža	5.861.276	348.974	36
55 AGILITY LOGISTIC d.o.o.	Brnik	5.805.191	-1.195.317	11
56 ZNASS d.o.o.	Brusnice	5.770.810	530.282	44
57 MARJAN BERGANT S.P.	Vodice	5.754.131	42,95	36
58 AŽMAN d.o.o.	Lesce	5.649.285	370.134	46
59 KAASS - AVTO d.o.o.	Ptuj	5.630.668	155.622	40
60 COMARK, d.o.o.	Ljubljana	5.532.104	134.915	11
61 AVTOPREVOZNIŠTVO DACAR ANTON S.P.	Mavčiče	5.377.500	266.678	43
62 AVTOPREVOZNIŠTVO GRANDOVEC ANTON S.P.	Videm-Dobrepolje	5.368.501	98.121	60
63 BOŠTJAN MAČEK s.p.	Šentjur	5.283.719	83.334	41
64 ENES DRAGANOVIČ s.p.	Žalec	5.228.654	267.489	65
65 JUDEŽ d.o.o.	Novo mesto	5.173.834	477.911	22
66 EMILIJAN FIJAVŽ d.o.o.	Bukovlje	5.129.025	404.131	35
67 JOEBSTL d.o.o.	Ljubljana	5.109.949	3.461	27
68 NOVAK TRANSPORT d.o.o.	Ljubljana	5.058.416	23.384	52
69 A-SPRINT d.o.o.	Črnomelj	5.052.479	298.628	12
70 VILI FIJAVŽ s.p.	Bukovlje	5.002.376	322,88	43
71 AVTOPREVOZNIŠTVO ALOJZ ANZELJ S.P.	Trebnje	4.976.047	228.443	25
72 ŠTEMPIHAR d.o.o.	Šenčur	4.907.413	548.827	21
73 SETRANS d.o.o.	Pesnica pri Mariboru	4.893.565	475.305	24
74 DARKA NOVAK S.P.	Maribor	4.842.418	234.536	41
75 LESOJ d.o.o.	Rakitnica	4.831.824	285.306	18
76 CAMPAGNOLO KOPER d.o.o.	Koper	4.723.640	19.146	40
77 PREZA d.o.o.	Domžale	4.614.528	561.169	21
78 VITRANS, d.o.o.	Grosuplje	4.606.636	242.948	25
79 SAMO URDIH S.P.	Kostanjevica na Krasu	4.563.462	229.394	50
80 S.ROJKO d.o.o.	Maribor	4.540.935	291.546	41
81 ŽARN KRŠKO d.o.o.	Krško	4.474.084	822.773	20
82 JATIS d.o.o.	Ljubljana	4.434.699	329.888	28
83 AVTO - KOČEVJE d.o.o.	Kočevje	4.368.220	181.479	20
84 BONTA d.o.o.	Ljubljana	4.335.888	205.786	34
85 PAN TRANSPORT d.o.o.	Ljubljana	4.300.562	241,95	31
86 KOBAL TRANSPORTI d.o.o.	Ljubljana	4.292.810	417.056	106
87 TRANSPORT MARO AVTO d.o.o.	Rače	4.267.956	228.757	24
88 ŠKOFIČ PROMET d.o.o.	Golnik	4.229.478	375.368	22
89 SLAVKO ŠEGA S.P.	Maribor	4.208.462	196.311	29
90 FRIGOLOGO d.o.o.	Ljubljana	4.071.152	15.454	50
91 WEST TRANSPORT d.o.o.	Črnomelj	4.068.251	182.488	28
92 TRANSPORTI ŽIŽEK d.o.o.	Črešnovci	3.997.621	54.751	27
93 MAR-TRA d.o.o.	Ajdovščina	3.985.692	16.847	4
94 UROŠ ŠKRINJAR S.P.	Metlika	3.957.324	119,47	41
95 VIRNEK d.o.o.	Šoštanj	3.955.502	192.986	19
96 STELE TRANS d.o.o.	Cerklje na Gorenjskem	3.898.201	167.457	31
97 ANTON GRAŠIČ d.o.o.	Naklo	3.882.763	32.029	38
98 TALEN d.o.o.	Pragersko	3.803.911	28.089	19
99 MEDOL d.o.o.	Pleterje	3.792.825	159.407	15
100 ANDREJ TRAMPUŽ S.P.	Sežana	3.765.551	132.813	17

VIR: Ajpes, revija Transport

Štampihar d.o.o. ima sedež Šenčurju. Lani je imel 4,9 milijona evrov prihodkov in nekaj več kot pol milijona evrov dobička. Je v lasti Slavka Štampiharja.

Tadej Pišek iz Škofje Loke ima v lasti Interline. Lani je imel 6,8 milijona evrov prihodkov in 17 tisoč evrov dobička.

Sašo Lehpamer: »Neloyalna konkurenca ni sama po sebi težava, težava je lahko le neloyalna konkurenca, ki jo omogočajo državne ustanove.«

Družba Sečnik Transport je ena večjih avtoprevoznih družb na Škofjeloškem. Lastnik Ivan Sečnik živi Na Logu pri Škofji Loki.

in Ski Team Dvornik, zastopnik smučarjev je Mladen Dvornik.

Po krizi panoga raste

Večina podjetij za cestni prevoz blaga se je po letih upadanja prihodkov in dobičkov zaradi krize pobrala. »Glede na statistiko Ajpesa in naše izračune (SKEP) o poslovanju prevoznih podjetij se po oddanih podatkih o poslovanju v letu 2014 razmere v panogi končno izboljšujejo,« pravi Robert Sever, direktor Združenja za promet pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), ki je izdala 2.400 licenc za prevoz blaga podjetjem in 15.610 licenc za vozila. Vendar težave ostajajo. »Zaradi velike konkurenčnosti med prevozniki iz stroškovno bolj ugodnih držav, prisotnosti nelojalne konkurence in birokracije,« meni Sever. Po njegovem imajo podjetja še veliko rezerv v optimizaciji prevozov in ponudbi storitev. Tudi z odnosom države ni najbolj zadovoljen, saj pravi, da bi morali panogo uvrstiti med strateško pomembne dejavnosti, hkrati pa vlagati v infrastrukturo.

Poklic voznik ne obstaja

Težava so tudi cestnine, ki so poleg goriva med največjimi stroški za avtoprevoznike. Toda v Sloveniji je kar desetina avtocestnega omrežja za tovornjake zastoj, saj se ne cestnini na najbolj prometnih odsekih, kot je recimo ljubljanska obvoznica. Dars sicer s cestninjenjem pobere 344 milijonov evrov, od tega 155 milijonov z vinjetami in 188 milijonov evrov s cestninjenjem tovornega prometa, »zastojarski« odseki pa naj bi pomenili 13 milijonov evrov manj prihodkov za Dars. Vendar poznavalci pravijo, da je izpad nekajkrat večji, saj s cestninami nekriti odseki prinašajo več nesmyslov. Tako tovornjak, ki vozi tovor iz Domžal do Jesenic (okoli 70 kilometrov), plača enako cestnino kot prevoznik, ki vozi tovor iz Vodice do deset kilometrov oddaljenega Kranja. Cestnina se v obeh primerih plača samo na Torovem na gorenjski avtocesti.

Urednik revije Transport Borut Štajnauer opozarja še na eno slovensko posebnost: »V Sloveniji ne obstaja poklic voznik! Tega poklica ni v nobenem registru, prav tako ne ob-

staja panoga prevoznikštvo.« Težav je po njegovem kar precej: zaposlovanje nezanesljivih voznikov z Vzhoda, siva ekonomija, stroški goriva še vedno pomenijo do 30 odstotkov vseh stroškov v prevoznikstvu in plačilna nedisciplin, saj prevozniki prejema-jo plačila za svoje storitve z veliko zamudo, včasih pa sploh ne. Enako menijo tudi na Obrtni zbornici Slovenije (OZS), saj je na trgu vse več »slamnatih podjetij oziroma podjetij s poštnimi nabiralniki«, ki se ustanovijo čez noč, za prevozniki sektor pa so nelojalna konkurenca, saj ne spoštujejo predpisov, zaposlujejo na črno, ne plačujejo ne strankam in ne zaposlenim. »Država se ne zaveda, da je transport hrbtenica gospodarstva, cestnemu prometu ne posveča potrebnega skrbstva,« pravijo na OZS in opozarjajo tudi na problem zakonsko spornega zaračunavanja pristojbin avtoprevoznikom, ki jih Luka Koper zaračunava za vsak vstop s tovornim vozilom na območje koprškega tovornega pristanišča.

Obremenjeni vozniki

Vse skupaj pomeni dodatne stroške, to nazadnje občutijo vozniki, katerih plače zamujajo in so pogosto minimalne. Za prevožen kilometer poti v tujini dobijo od 12 do 15 centov, kar ob 10.000 prevoženih kilometrih pomeni med 1.200 in 1.500 evrov bruto. Kot so pred meseci opozorili v ZSSS (Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije), bi moral voznik za ves mesec dela v tujini (če bi bilo vse v skladu s pogodbami in dogovori) dobiti okoli 2.200 evrov, pa jih ne. Za povrh pa

Rast prodaje tovornjakov

Da prevoz tovora po cesti počasi okreva, je razvidno tudi na trgu tovornih vozil. V prvih šestih mesecih je bilo kupljenih 924 vozil nad šest ton, to je 26,1 odstotka več kot v enakem obdobju lani (733 vozil) oziroma 868 vozil nad 16 ton, to je 25,4 odstotka več kot lani (692 vozil). Med tovornjakarji očitno ostaja najbolj priljubljen Mercedes, kate-

rega model avtros SLT je po izboru revije Transport »tovornjak leta 2015«, sledijo pa MAN, Scania in Volvo, prodaja znamk Iveco in Renault pa upada.

V reviji Transport računajo, da bo konec leta števílo na novo registriranih tovornjakov skoraj 2.000. Cena tehnološko sodobnega tovornjaka je sto tisoč evrov in več.

Borut Štajnauer: »V Sloveniji poklic voznik ne obstaja! Tega poklica ni v nobenem registru, prav tako ne obstaja panoga prevoznikštvo.«

Trg tovornih vozil (januar–junij 2015)

nad 6 ton	št. vozil	razlika 2015/14 (v %)
Mercedes	251	27,4 ↑
MAN	181	20,7 ↑
Scania	152	44,8 ↑
Volvo	127	5,0 ↑
DAF	105	208,8 ↑
Iveco	58	-6,5 ↓
Renault	44	-31,3 ↓
Celotni trg	924	26,1

nad 16 ton	št. vozil	razlika 2015/14 (v %)
Mercedes	234	26,5 ↑
MAN	168	27,3 ↑
Scania	152	44,8 ↑
Volvo	127	5,0 ↑
DAF	102	209,1 ↑
Iveco	44	-18,5 ↓
Renault	40	-35,5 ↓
Celotni trg	868	25,4

VIR: revija Transport

voznikom nekateri delodajalci še grozijo. Mediji so v začetku leta poročali o avtoprevozniku Fijavžu, ki je delavca zaprl v sobo in mu grozil s smrtjo. Prav tako je znan primer voznika, ki ga je na enem od počivališč na Poljskem kap, njegov delodajalec pa ni želel prepeljati njegovega trupla v Slovenijo, zato je ponj moral brat iz Makedonije.

To slabo vpliva na voznike, ki so utrujeni, zato pogosto delajo prekrške in povzročajo nesreče. Po podatkih policije je bilo v prvem polletju v prometnih nesrečah udeleženi 1.160 voznikov tovornih vozil, lani vse leto 2.410. »Najpogostejše kršitve voznikov tovornih vozil so povezane s prekoračitvami hitrosti, preobremenjenostjo vozila in uporabo varnostnih pasov,« so povedali na policiji. ■